Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 15/12
Λουξεμβούργο, 1η Μαρτίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-467/10
Baris Akyüz

Η άρνηση κράτους μέλους να χορηγήσει άδεια οδηγήσεως δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη μη αναγνώριση της άδειας που αποκτήθηκε μεταγενέστερα σε άλλο κράτος μέλος

Εντούτοις, ένα κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να αναγνωρίσει δίπλωμα, αν αποδεικνύεται, βάσει αδιαμφισβήτητων στοιχείων προερχόμενων από το κράτος μέλος εκδόσεως, ότι ο κάτοχος δεν πληρούσε την προϋπόθεση της συνήθους διαμονής

Ο B. Akyüz έχει καταδικασθεί στη Γερμανία πολλές φορές στο διάστημα 2004-2008, μεταξύ άλλων, για πρόκληση επικίνδυνης σωματικής βλάβης, οδήγηση χωρίς άδεια οδηγήσεως, συναυτουργία σε διακεκριμένη ληστεία καθώς και απειλή και εξύβριση. Βάσει ιατροψυχιατρικής γνωματεύσεως, οι γερμανικές αρχές απέρριψαν με την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2008 την αίτηση χορηγήσεως άδειας οδηγήσεως κατηγορίας B (επιβατηγά οχήματα IX), επειδή δεν διέθετε τη σωματική και διανοητική ικανότητα για την ασφαλή οδήγηση οχήματος.

Εντούτοις, στις 24 Νοεμβρίου 2008 χορηγήθηκε άδεια οδηγήσεως στον B. Akyüz στην πόλη Děčín (Τσεχική Δημοκρατία). Δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης, ένα κράτος μέλος χορηγεί άδεια οδηγήσεως σε αιτούντα που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος του εν λόγω κράτους. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε η γερμανική πρεσβεία στην Πράγα ούτε η αρμόδια για τους αλλοδαπούς αρχή ούτε η τοπική αστυνομία ήταν σε θέση να διακριβώσουν ότι ο B. Akyüz διέμενε στην Τσεχική Δημοκρατία κατά την παραπάνω ημερομηνία. Ειδικότερα, οι υπηρεσίες της εν λόγω πρεσβείας είχαν στη διάθεσή τους μόνον μια δήλωση για το διάστημα από την 1η Ιουνίου 2009 έως την 1η Δεκεμβρίου 2009. Εντούτοις, σύμφωνα με το φωτοαντίγραφο της άδειας οδηγήσεως, που εκδόθηκε στο Děčin στις 8 Ιουνίου 2009, η άδεια είχε εκδοθεί για πρώτη φορά στις 24 Νοεμβρίου 2008. Επιπλέον, οι γερμανικές αρχές διαπίστωσαν ότι ο B. Akyüz οδηγούσε στη Γερμανία μηχανοκίνητα οχήματα στις 5 Δεκεμβρίου 2008 και την 1η Μαρτίου 2009 και τον έκριναν ένοχο για οδήγηση χωρίς άδεια κυκλοφορίας και στις δύο περιπτώσεις.

Το Landgericht Gießen (Περιφερειακό Δικαστήριο του Gießen, Γερμανία), επιληφθέν κατόπιν εφέσεως, ζήτησε κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, οι γερμανικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να μην αναγνωρίσουν άδεια οδηγήσεως που εκδόθηκε στην Τσεχική Δημοκρατία για τον λόγο ότι απορρίφθηκε η αίτηση του ενδιαφερομένου να του χορηγηθεί για πρώτη φορά άδεια οδηγήσεως στη Γερμανία ή ακόμη λόγω του αυτός δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις διαμονής στην Τσεχική Δημοκρατία κατά τον χρόνο εκδόσεως της άδειας οδηγήσεως.

Το Δικαστήριο διευκρίνισε, καταρχάς, ότι το δίκαιο της Ένωσης[1] προβλέπει την αμοιβαία αναγνώριση, χωρίς διατυπώσεις, των αδειών οδηγήσεως που εκδίδουν τα κράτη μέλη. Στο κράτος μέλος εκδόσεως εναπόκειται να διαπιστώσει αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις –ιδίως οι σχετικές με τη διαμονή και με την ικανότητα οδηγήσεως– και αν η χορήγηση της άδειας οδηγήσεως είναι δικαιολογημένη. Εφόσον οι αρχές ενός κράτους μέλους έχουν χορηγήσει άδεια οδηγήσεως, τα λοιπά κράτη μέλη δεν δικαιούνται να εξετάσουν αν πληρούνται οι προϋποθέσεις χορηγήσεως που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, η κατοχή άδειας οδηγήσεως που έχει

[1] Οδηγία 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991, για την άδεια οδηγήσεως (ΕΕ L 237, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΚ) 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 430, σ. 18).

χορηγηθεί από ένα κράτος μέλος πρέπει να θεωρείται ως απόδειξη ότι ο κάτοχος της άδειας αυτής πληρούσε τις αναγκαίες προϋποθέσεις την ημέρα που του χορηγήθηκε η άδεια.

Το δίκαιο της Ένωσης παρέχει, όμως, στα κράτη μέλη τη δυνατότητα, υπό ορισμένες περιστάσεις και ιδίως για λόγους οδικής ασφάλειας, να επικαλούνται τις εθνικές τους διατάξεις περί περιορισμού, αναστολής, αφαιρέσεως και ακυρώσεως της άδειας οδηγήσεως έναντι κάθε κατόχου άδειας με συνήθη διαμονή στο έδαφός τους.

Το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι η δυνατότητα ενός κράτους μέλους να αρνείται να αναγνωρίζει την ισχύ άδειας οδηγήσεως που αποκτήθηκε σε άλλο κράτος μέλος για έναν από τους ως άνω λόγους συνιστά παρέκκλιση από τη γενική αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αδειών οδηγήσεως και, ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνεύεται στενά.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η άρνηση ενός κράτους μέλους να χορηγήσει για πρώτη φορά άδεια οδηγήσεως δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των περιπτώσεων που μπορούν να έχουν ως συνέπεια τη μη αναγνώριση από το κράτος αυτό άδειας οδηγήσεως χορηγηθείσας σε άλλο κράτος μέλος. Μολονότι η άρνηση χορηγήσεως για πρώτη φορά άδειας οδηγήσεως μπορεί ασφαλώς να βασίζεται εν μέρει στη συμπεριφορά του αιτούντος, εντούτοις, τέτοιου είδους άρνηση (που λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας) δεν μπορεί να συνιστά –εν αντιθέσει προς τον περιορισμό, την αναστολή, την αφαίρεση και την ακύρωση– κύρωση παραβάσεως που διέπραξε ο εν λόγω αιτών.

Επιπλέον, το Δικαστήριο έκρινε ότι το να επιτρέπεται σε κράτος μέλος να μην αναγνωρίζει άδεια οδηγήσεως που χορηγήθηκε σε άλλο κράτος μέλος, για τον λόγο ότι το δεύτερο κράτος δεν ήλεγξε αν έχουν εκλείψει οι λόγοι που οδήγησαν στην άρνηση χορηγήσεως, θα είχε ως αποτέλεσμα το κράτος μέλος που έχει θέσει τις αυστηρότερες προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας οδηγήσεως να μπορεί να ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να τηρούν τα άλλα κράτη μέλη, προκειμένου οι άδειες οδηγήσεως που αυτά χορηγούν να μπορούν να αναγνωρίζονται στην επικράτειά του. Το να γίνει δεκτό ότι ένα κράτος μέλος δικαιούται να στηρίζεται στις εθνικές του διατάξεις για να αντιτάσσεται επ' αόριστον στην αναγνώριση της αδείας που εξέδωσε άλλο κράτος μέλος ισοδυναμεί με άρνηση της ίδιας της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως των αδειών οδηγήσεως.

Το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης ρύθμιση κράτους μέλους υποδοχής δυνάμει της οποίας δεν αναγνωρίζεται άδεια οδηγήσεως χορηγηθείσα σε άλλο κράτος μέλος, οσάκις το κράτος μέλος υποδοχής αρνήθηκε να χορηγήσει άδεια οδηγήσεως στον κάτοχο της εν λόγω άδειας για τον λόγο ότι δεν διέθετε την απαιτούμενη από την εθνική νομοθεσία σωματική και διανοητική ικανότητα οδηγήσεως οχήματος.

Όσον αφορά την προϋπόθεση της διαμονής, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι δεν αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης ρύθμιση κράτους μέλους υποδοχής που του παρέχει τη δυνατότητα να αρνείται να αναγνωρίσει στην επικράτειά του άδεια οδηγήσεως που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος σε περίπτωση που αποδεικνύεται –βάσει αδιαμφισβήτητων στοιχείων προερχόμενων από το κράτος μέλος εκδόσεως– ότι ο κάτοχος της άδειας οδηγήσεως δεν πληρούσε κατά τον χρόνο εκδόσεως της εν λόγω άδειας την προϋπόθεση της διαμονής.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να επαληθεύσει αν οι πληροφορίες που αποκτήθηκαν, υπό περιστάσεις όπως αυτές της κύριας δίκης, μπορούν να χαρακτηρίζονται ως πληροφορίες προερχόμενες από το κράτος μέλος εκδόσεως. Ανά περίπτωση, στο αιτούν δικαστήριο απόκειται επίσης να αξιολογήσει, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων της ένδικης διαφοράς της οποίας επελήφθη, αν συνιστούν αδιαμφισβήτητα στοιχεία, που πιστοποιούν ότι ο κάτοχος της άδειας δεν είχε τη συνήθη του διαμονή στην επικράτεια του δεύτερου κράτους κατά τον χρόνο εκδόσεως της άδειας οδηγήσεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο

εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "Europe by Satellite" ☎ (+32) 2 2964106